

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 5Csp/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323200506
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Daniel Koneracký
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4323200506.3

Rozhodnutie

Okresný súd Levice sudcom Mgr. Danielom Konerackým v spore žalobcu: Slovak Telekom, a. s., IČO: 35763469, so sídlom Bratislava, Ul. Bajkalská č. 28, zastúpený advokátom: Mgr. Veronika Navrátilová, advokátka so sídlom Bratislava, Osuského č. 7, proti žalovanej: Y. N., I.. XX.XX.XXXX, Z. J. Č.. XXX, o zaplatenie 291,76 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 81,76 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 81,76 eur od 21.06.2022 do zaplatenia, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamieta.

III. Žalovanej súd nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal na tunajší súd žalobu, ktorou sa domáhal proti žalovanej zaplatenia peňažnej sumy vo výške 291,76 eur s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že na základe zmluvy o poskytovaní verejných služieb uzavretej dňa 07.11.2018 medzi ním a žalovanou jej boli poskytované verejné elektronické komunikačné služby prostredníctvom verejnej siete spoločnosti Slovak Telekom a. s. a to služba Magio Televízia M. Žalobca ďalej poukázal na skutočnosť, že žalovanej boli prenechané do dočasného užívania vo forme nájmu dve koncové zariadenia a to Magio Box bez HDD a koncové zariadenie HAG. Tieto zariadenia boli vo vlastníctve žalobcu (cena za nájom Magio Box v zmysle zmluvy bola dojednaná 1,94 eur/mesačne a cena za koncové zariadenie HAG bola dojednaná 0 eur z dôvodu poskytnutia 100% zľavy). Okrem toho žalovaná bola povinná chrániť poskytnuté zariadenia pred stratou resp. poškodením, pričom ich mala vrátiť žalobcovi najneskôr do 10 dní po zániku zmluvy. Žalovaná bola tiež povinná riadne a včas platiť cenu za dojednaný program služieb ako aj nájomné za poskytnuté zariadenia. Následne žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti riadne a včas platiť cenu za poskytnuté služby čím sa dostala do omeškania s peňažným plnením, a preto ju žalobca upomienkami vyzýval na úhradu vystavených faktúr. Keďže žalovaná ani v dodatočnej lehote neuhradila dlžné faktúry tak žalobca od 01.10.2021 jej prerušil služby. Okrem toho si žalobca uplatnil aj nárok na zmluvnú pokutu za nevrátenie koncových zariadení, ktoré prenechal dočasne žalovanej vo forme nájmu /koncové zariadenie HAG a Magio Box bez HDD/, pretože pre prípad nevrátenia koncového zariadenia Magio Box bez HDD bola dojednaná zmluvná pokuta vo výške 150 eur a pri zariadení HAG bola dojednaná zmluvná pokuta vo výške 60 eur. Keďže z dôvodu nezaplatenia ceny za poskytnuté služby do 45 dní po splatnosti došlo k odstúpeniu od zmluvy zo strany žalobcu a to ku dňu 29.05.2022, pričom zanikol v dôsledku takéhoto odstúpenia aj nájom koncových zariadení, tak žalovaná bola povinná prenajaté zariadenia vrátiť a to na príslušnom predajnom mieste v nepoškodenom stave najneskôr do 10 dní od zániku zmluvy. Žalovaná si však takúto povinnosť nesplnila čím porušila svoje zmluvné povinnosti v dôsledku čoho si žalobca uplatnil aj nárok na zmluvnú pokutu.

2. Tunajší súd doručil žalovanej žalobu riadnym spôsobom a to dňa 20.04.2023, pričom ju vyzval, aby sa v zmysle § 167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP) k nej vyjadrila. Žalovaná sa k podanej žalobe nevyjadrila.

3. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie, ktorého sa nezúčastnil právny zástupca žalobcu, ktorý ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní a súhlasil s tým, aby sa pojednávanie vykonalo v jeho neprítomnosti. Pojednávania sa nezúčastnila ani žalovaná, pričom svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnila. Súd preto podľa § 180 CSP vykonal pojednávanie v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a žalovanej.

4. Súd po tom, ako prečítal listinné dôkazy a to: žalobu, obchodné podmienky (čl. 5 a nasl.), cenník (čl. 8), všeobecné podmienky pre poskytovanie verejných služieb (čl. 13 a nasl.), faktúry (čl. 19-22), odstúpenie od zmluvy (čl. 23 a nasl.), zmluva o poskytovaní verejných služieb (čl. 25 a nasl.), uznesenie (čl. 42), elektronické podanie právneho zástupcu žalobcu (čl. 52 a nasl.), výpis z Obchodného vestníka žalovanej a oboznámil sa aj s obsahom ostatného spisového materiálu, zistil nasledovný skutkový stav veci:

5. Žalobca a žalovaná uzavreli dňa 05.11.2018 zmluvu o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej sa žalobca zaviazal žalovanej poskytovať program služieb „Magio Televízia M“. V zmysle uzavretej zmluvy boli žalovanej poskytnuté koncové zariadenia a to HAG ako aj Magio Box bez HDD. Žalovaná sa zároveň zaviazala zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov ako aj riadne a včas platiť cenu za poskytnuté služby. Zároveň na strane č. 3 uzavretej zmluvy sa strany sporu dohodli aj na nájme koncového zariadenia s dobou trvania nájmu na neurčito. V prípade zániku zmluvy o nájme bola žalovaná povinná vrátiť podniku koncové zariadenie a to najneskôr v lehote 10 dní od zániku takejto zmluvy, pričom v prípade porušenia takejto povinnosti bude povinná zaplatiť zmluvnú pokutu uvedenú v zmluve resp. v obchodných podmienkach. Zároveň si zmluvné strany dojednali aj zmluvnú pokutu pre porušenie záväzku viazanosti, ktorý okrem iného pozostával z povinnosti žalovanej zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dohodnutú dobu resp. riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby. Základom pre výpočet takejto zmluvnej pokuty bola suma vo výške 180 eur s tým, že táto pokuta sa mala vypočítať podľa nasledovného vzorca: vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty = Základ pre výpočet zmluvnej pokuty - (celé dni uplynuté z doby viazanosti/celkový počet dní doby viazanosti * Základ pre výpočet zmluvnej pokuty). Okrem toho sa žalovaná zaviazala zaplatiť žalobcovi jednorazovú zmluvnú pokutu za nevrátenie, stratu, poškodenie alebo odcudzenie prenajatého Magio Boxu vo výške 150 eur ako aj zmluvnú pokutu vo výške 60 eur v prípade straty alebo poškodenia koncového zariadenia WiFi, router alebo modem resp. nevrátenia takéhoto zariadenia v stanovenej lehote po ukončení zmluvy alebo počas trvania zmluvy na základe výzvy. Podmienky vrátenia koncového zariadenia mali byť uvedené v Obchodných podmienkach. Súčasťou uzavretej zmluvy boli Obchodné podmienky na predaj a nájom koncových zariadení, Všeobecné podmienky pre poskytovanie verejných služieb spoločnosti Slovak Telekom, a. s. ako aj Cenník spoločnosti Slovak Telekom a. s. pre koncové zariadenia, pričom tieto listinné dokumenty upravovali práva a povinnosti zmluvných strán. Následne žalobca faktúrou zo dňa 01.06.2021 vyúčtoval žalovanej sumu 39,34 eur za poskytnuté služby s tým, že splatnosť faktúry bola určená k 18.06.2021. Žalobca tiež faktúrou zo dňa 01.07.2021 vyúčtoval žalovanej sumu 25,43 eur so splatnosťou k 19.07.2021. Okrem toho žalobca vyúčtoval faktúrou zo dňa 01.08.2021 žalovanej sumu 39,43 eur za poskytnuté služby s tým, že splatnosť faktúry bola určená k 18.08.2021, pričom faktúrou zo dňa 01.09.2021 vyúčtoval žalovanej aj sumu 20,44 eur so splatnosťou k 20.09.2021. Listom zo dňa 19.05.2022 žalobca odstúpil od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ktorú uzavrel so žalovanou s účinnosťou od 29.05.2022 a to s poukazom na ustanovenie § 87 ods. 5 písm. b/ zákona č. 452/2021 Z. z. z dôvodu nezaplatenia ceny za poskytnuté služby v lehote 45 dní po splatnosti v celkovej výške 124,55 eur /išlo o nezaplatené vyššie uvedené faktúry/. Zároveň žalobca uviedol v takomto odstúpení, že si môže uplatňovať aj zmluvnú pokutu za nevrátenie zariadenia HAG resp. Magio Boxu. V elektronickom podaní zo dňa 11.07.2023 právna zástupkyňa žalobcu okrem iného uviedla, že žalovaná nevykonala ani čiastkovú úhradu, a preto trvajú na podanej žalobe v celom rozsahu. V prípade ak by súd považoval žalobcom uplatnený nárok za sporný tak žiada odročiť pojednávanie za účelom vyjadrenia, pričom poukázala aj na rozhodnutia okresných súdov, ktorými boli priznané nároky na zaplatenie zmluvnej pokuty za nevrátenie koncového zariadenia. Podľa výpisu z Obchodného vestníka nebol na žalovanú vyhlásený konkurz.

6. Podľa § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.

7. Podľa § 48 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

8. Podľa § 52 ods. 1, 3, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

9. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. k/, 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

10. Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

11. Podľa § 43 ods. 1, 2 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, podnik má právo

a) na úhradu za poskytnutú verejnú službu,

b) na náhradu škody spôsobenej na verejnej sieti a na verejnom telekomunikačnom zariadení,

c) odmietnuť uzavretie zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak

1. poskytovanie verejnej služby na požadovanom mieste alebo v požadovanom rozsahu je technicky neuskutočniteľné okrem poskytovania univerzálnej služby podľa § 50 ods. 2 písm. a) alebo by bolo možné len s vynaložením neprimerane vysokých nákladov,

2. záujemca o ňu nedáva záruku, že bude dodržiavať zmluvu preto, že je dlžníkom podniku alebo iného podniku alebo niektorý z týchto podnikov už predtým odstúpil od zmluvy s ním alebo vypovedal s ním zmluvu alebo sa nachádza v zozname dlžníkov podľa osobitného predpisu, 36a)

3. záujemca nesúhlasí s podmienkami zmluvy o poskytovaní verejných služieb,

d) dočasne preruší alebo obmedzí poskytovanie verejnej služby z dôvodu

1. jej zneužívania, a to až do odstránenia jej zneužívania alebo vykonania technických opatrení zamedzujúcich jej zneužívanie,

2. nezaplatenia splatnej sumy za verejnú službu v lehote upravenej v zmluve o poskytovaní verejných služieb, a to až do jej zaplatenia alebo do zániku zmluvy o poskytovaní verejných služieb; dočasne prerušiť poskytovanie verejnej služby možno iba po predchádzajúcom náležitom upozornení a uplynutí primeranej lehoty určenej na zaplatenie alebo

3. podstatného porušenia iných zmluvných podmienok zo strany účastníka; dočasne prerušiť poskytovanie verejnej služby možno iba po predchádzajúcom náležitom upozornení,

e) požadovať od účastníka alebo jeho splnomocneného zástupcu pri uzatváraní zmluvy o poskytovaní verejných služieb predloženie preukazu totožnosti, vyhotoviť kópiu preukazu totožnosti alebo odčítať údaje z preukazu totožnosti elektronickými prostriedkami na účely overenia poskytnutých údajov účastníka podľa odseku 2 písm. b). Podnik je povinný

a) uzavrieť zmluvu o poskytovaní verejných služieb s každým záujemcom o poskytovanie verejnej služby, ak nie je dôvod na jej odmietnutie podľa odseku 1 písm. c),

b) pri uzatvorení zmluvy o poskytovaní verejných služieb získať a overovať údaje účastníka vrátane účastníka používajúceho predplatené služby podniku a viesť evidenciu týchto údajov v rozsahu podľa § 56 ods. 3 písm. a),

c) písomne, elektronickou poštou alebo službou krátkych správ (SMS) oznámiť účastníkovi najmenej jeden mesiac vopred podstatnú zmenu zmluvných podmienok a zároveň ho informovať o jeho práve odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejných služieb bez sankcií, ak tieto zmeny neakceptuje; oznamovacia povinnosť je splnená aj oznámením účastníkovi, že došlo k podstatnej zmene zmluvných podmienok a kde sa s týmito zmenami môže podrobne oboznámiť.

12. Podľa § 44 ods. 1, 2, 11 písm. b/, 15 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; 38a) to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme. Zmluva o poskytovaní verejných služieb musí obsahovať

a) identifikačné údaje zmluvných strán v rozsahu podľa § 15 ods. 2,

b) popis poskytovaných služieb, najmä informácie o

1. prístupe k službám tiesňového volania a lokalizačným údajom vrátane obmedzení pri poskytovaní služieb tiesňového volania,

2. obmedzeniach týkajúcich sa prístupu k službám a aplikáciám alebo ich používania v súlade s osobitnými predpismi, 39)

3. minimálnej ponúkanej úrovni kvality služieb, najmä lehotu prvého pripojenia k sieti alebo iné ukazovatele, ak tak určí úrad podľa § 46,

4. postupoch podniku pri meraní a riadení prevádzky zameraných na zamedzenie preťaženia sieťového spojenia a informácie o tom, ako môžu tieto postupy vplývať na kvalitu služieb,

5. druhoch servisných služieb, podporných služieb a kontaktné údaje na tieto služby,

6. obmedzeniach, ktoré podnik zavedie na používanie dodaných koncových zariadení,

c) možnosť účastníka zverejniť alebo nezverejniť jeho osobné údaje v telefónnom zozname a informačných službách o účastníckych číslach a možnosť vybrať si, ktoré osobné údaje zverejní podľa § 59 ods. 2,

d) podrobnosti o cenách vrátane prostriedkov, ktorými je možné získať aktuálne informácie o platných cenách, servisných poplatkoch, ponúkané spôsoby platby a rozdiely v nákladoch účastníka súvisiace so spôsobom platby,

e) informácie o termínoch a spôsobe fakturácie za poskytnuté služby,

f) čas trvania zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podmienky jej predĺženia a ukončenia vrátane minimálnych podmienok používania alebo trvania služby, ktoré sa musia splniť v záujme využívania výhod z akcií na podporu predaja, poplatkov súvisiacich s prenosom čísel a iných identifikátorov, poplatkov splatných pri ukončení zmluvy o poskytovaní verejných služieb a náhrady nákladov súvisiacich s koncovými zariadeniami,

g) spôsoby odškodnenia a systémy úhrad, ktoré sa uplatnia v prípade nesplnenia zmluvne dohodnutej úrovne kvality služieb,

h) spôsob urovnávania sporov podľa § 75,

i) druhy opatrení, ktoré môže podnik prijať v prípade narušenia bezpečnosti alebo integrity siete, alebo v prípade jej ohrozenia alebo poškodenia. Podnik môže odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti. Odstúpením od zmluvy o poskytovaní verejných služieb zmluva zaniká, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane, ak nie je v odstúpení uvedený neskorší deň; po tejto dobe nemožno účinky odstúpenia od zmluvy odvolať alebo meniť bez súhlasu druhej strany.

13. Podľa § 87 ods. 5 písm. b/ zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách, podnik môže odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejne dostupných služieb, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

14. Na základe uvedených skutočností súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že medzi žalobcom a žalovanou vznikol spotrebiteľsko-právny vzťah, nakoľko žalobca pri uzatváraní zmluvy so žalovanou konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, pričom ide o skutočnosť všeobecne známu súdu z jeho činnosti, resp. vyplývajúcu z Obchodného registra /ide o spoločnosť, ktorá poskytuje

elektronické telekomunikačné služby/. Táto zmluva mala tiež formulárový charakter, bola vopred pripravená žalobcom a žalovaná ju uzatvárala ako fyzická osoba - nepodnikateľ s tým, že nemohla ovplyvniť jej obsah, ale musela ju prijať ako celok alebo odmietnuť. V konaní tiež nebolo preukázané a ani tvrdené, že by žalovaná uzatvárala túto zmluvu v súvislosti s výkonom svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a preto súd dospel k záveru, že žalobca má postavenie dodávateľa a žalovaná postavenie spotrebiteľa s poukazom na § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka. Súd považoval ďalej za nesporné, že predmetná zmluva bola platným spôsobom uzavretá, pričom žalobca na jej základe poskytol žalovanej dojednané elektronické služby, za ktoré tá nezaplatila dohodnutú cenu, ktorá jej bola vyúčtovaná jednotlivými faktúrami. Je potrebné tiež poukázať na skutočnosť, že žalovaná bola v konaní nečinná, pričom žalobcom tvrdené skutočnosti nerozporovala, a preto súd skutočnosti týkajúce sa nezaplatených faktúr za poskytnuté služby považoval za nesporné. Okrem toho tieto skutočnosti vyplývajú aj z predložených listinných dôkazov, a preto súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 81,76 eur, ktorá predstavuje nezaplatenú cenu za poskytnuté služby.

15. Súd zároveň podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. priznal žalobcovi aj nárok na úroky z omeškania a to zo sumy 81,76 eur od 21.06.2022 do zaplatenia, pretože žalovaná sa dostala do omeškania s peňažným plnením, nakoľko nezaplatila jednotlivé faktúry v lehote ich splatnosti žalobcovi.

16. Súd zároveň zamietol nárok žalobcu, ktorý si uplatňoval z titulu zmluvných pokút v celkovej výške 210 eur s prísl. /zmluvná pokuta vo výške 150 eur za nevrátenie Magio Boxu + zmluvná pokuta vo výške 60 eur za nevrátenie koncového zariadenia HAG/, pretože takto dojednané zmluvné pokuty považoval za neprijateľné zmluvné podmienky, nakoľko zo strany žalobcu nebolo preukázané, že by boli dohodnuté so žalovanou individuálne, pričom boli súčasťou formulárovej zmluvy a takéto dojednania zmluvných pokút spôsobujú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - žalovanej. Súd poukazuje predovšetkým na skutočnosť, že dohodnuté zmluvné pokuty nezohľadňujú celú dĺžku obdobia, po ktorú žalovaná ako spotrebiteľ si riadne plnila svoje povinnosti zo zmluvy, ktorá bola uzavretá ešte dňa 05.11.2018 s tým, že k porušeniu zmluvných povinností malo dôjsť až v roku 2021, kedy žalovaná nezaplatila fakturovanú cenu za poskytnuté služby. Okrem toho tieto zmluvné pokuty pri ich uplatnení nezohľadňujú ani iné významné skutočnosti týkajúce sa predmetného záväzku/napr. výšku nedoplatku za poskytnuté služby a pod./ s tým, že od žalovanej v prípade porušenia zmluvných povinností sa požaduje zaplatenie takýchto pokút v plnej výške. Súd preto dospel k záveru, že takto dojednané zmluvné pokuty majú charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka, a preto sú s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatné. K obdobnému právnomu názoru dospel aj Krajský súd Košice, rozsudok zo dňa 28.01.2020, sp. zn. 6Co/17/2019.

17. Okrem toho ako vyplýva z uzavretej zmluvy resp. Obchodných podmienok na predaj a nájom koncových zariadení /článok 7 posledný odsek strana č. 4 zmluvy o poskytovaní verejných služieb v spojení s článkom 5 bod 5 Obchodných podmienok na predaj a nájom koncových zariadení resp. článku 5 strany č. 3 zmluvy/ tak žalobcovi vznikol na takto dojednané zmluvné pokuty v prípade, ak žalovaná nevráti koncové zariadenie do 10 dní od zániku zmluvného vzťahu. K zániku zmluvného vzťahu malo dôjsť odstúpením od zmluvy zo dňa 19.05.2022 a to s účinnosťou od 29.05.2022. Žalobca však nepredložil žiadny dôkaz o tom, že by takéto odstúpenie od zmluvy bolo účinným spôsobom doručené žalovanej. Princíp doručovania právnych úkonov ako podmienka ich účinnosti vyplýva nielen z § 45 Občianskeho zákonníka, ale je jednou z hlavných zásad súkromného práva. Je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry). Dispozičná sféra adresáta je vymedzená zmluvne dohodnutým doručovacím režimom, t. j. kontaktnými adresami účastníkov alebo určením kontaktnej osoby (spravidla v záhlaví zmluvy) s tým, že doručenie písomnosti je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe. Týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry adresáta, pričom už nie je dôležité, či sa adresát s obsahom zásielky zoznámil alebo nie. Z podstaty doručovania tak pre účastníkov zmluvného vzťahu vyplýva povinnosť zabezpečiť v danom mieste alebo u určenej osoby prijímanie zásielok. Z uvedených dôvodov tak žalobca nepreukázal splnenie zmluvných podmienok /ukončenie zmluvného vzťahu so žalovanou s jej následnou povinnosťou vrátiť takéto koncové zariadenia do 10 dní/ pre priznanie takto dojednaných zmluvných

pokút. Takéto koncové zariadenia boli žalovanej prenajaté na dobu neurčitú, pričom žalobca nepreukázal platné skončenie zmluvného vzťahu /napr. účinným doručením odstúpenia žalovanej/ čím by žalovanej vznikla povinnosť vrátiť koncové zariadenia žalobcovi. Okrem toho ak by aj súd považoval za nesporné, že takéto odstúpenie bolo doručené žalovanej a došlo k zániku zmluvného vzťahu tak je zrejmé, že zo zaniknutej zmluvy nemohol žalobcovi vzniknúť žiadny nárok čo vyplýva aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. M Cdo 264/2002, ktorý bol publikovaný v časopise Zo súdnej praxe - ZSP- číslo 20/2004. Z uvedeného rozhodnutia okrem iného vyplýva, že platným odstúpením od zmluvy zanikajú aj všetky vedľajšie záväzky, vrátane záväzku na zmluvnú pokutu, ktoré boli od existencie hlavného záväzku závislé. Zo zmluvy po jej zániku však už nevznikajú žiadne práva a ani povinnosti pre pôvodné zmluvné strany okrem prípadov, ak nárok na zmluvnú pokutu vznikol ešte pred odstúpením od zmluvy z dôvodu jej skoršieho porušenia. V danom prípade však z dohodnutých zmluvných pokút vyplýva, že tie boli dojednané pre prípad porušenia zmluvných povinností po zániku hlavného zmluvného vzťahu, čo potvrdzuje aj žalobca, ktorý si zmluvné pokuty uplatňuje z titulu porušenia povinností zo strany žalovanej až po zániku zmluvného vzťahu. Preto aj z tohto dôvodu je nárok žalobcu na zaplatenie zmluvných pokút vo výške 210 eur nedôvodný, a preto súd žalobu žalobcu v tejto časti zamietol a to aj s poukazom na právny názor, ktorý vyslovil v obdobnej právnej veci Krajský súd Nitra, rozsudok zo dňa 30.11.2020, sp. zn. 5CoCsp/29/2020. Súd zároveň poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR z 11.06.2019, sp. zn.: I. ÚS 246/2019 z ktorého okrem iného vyplýva, že: „Pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok (aplikáciou § 151 ods. 1 a 2 CSP) povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok“.

18. Súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že nebolo možné vyhovieť žiadosti právnej zástupkyne žalobcu o odročenie pojednávania za účelom podania ďalšieho vyjadrenia a to v prípade ak by súd považoval uplatnený nárok za sporný, pretože tá sa mohla osobne zúčastniť predmetného pojednávania a vyjadriť sa k predbežnému právnomu posúdeniu súdu podľa § 181 ods. 2 CSP. Podľa názoru súdu tak mala vytvorený dostatočný priestor na to, aby produkovala dôkazy, ktorými by preukázal dôvodnosť uplatneného nároku a to vrátane zmluvných pokút. Preto nemohol súd prihliadnuť na jej alternatívnu žiadosť o odročenie pojednávania.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, pretože žalobca a žalovaná mali čiastočný úspech v súdnom konaní s tým, že žalobca bol úspešný v rozsahu 28,02 % a žalovaná bola úspešná v rozsahu 71,98 %. Celkový úspech žalovanej v konaní tak bol v rozsahu 43,96 %. Keďže však žalovaná si neuplatnila nárok na náhradu trov konania, resp. jej žiadne trovy konania nevznikli, tak súd jej nepriznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v 2 písomných vyhotoveniach prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie; proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Podľa 365 ods. 1 odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
 - b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
 - c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
 - d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.
- Ak povinný (žalovaný) dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený (žalobca) môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v platnom znení - Exekučný poriadok).